

СЕКЦІЯ № 10. ПРАВОВІ ІННОВАЦІЇ НА ЗАХИСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

УДК 342.107

ІННОВАЦІЇ У СФЕРІ УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ ТЕРИТОРІЙ ТА РЕГІОНІВ ЯК ВАЖЛИВИЙ АСПЕКТ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Дубинський О. Ю.

*доктор юридичних наук, професор,
проректор з науково-педагогічної роботи, економічних, юридичних та соціальних питань,
професор кафедри морського та господарського права
Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова
м. Миколаїв, Україна
dubinskiy_oleg@ukr.net*

Анотація. Піднято питання важливості інновацій у сфері управління економікою територій та регіонів як важливий аспект діяльності органів публічного управління. З'ясовано ознаки, які характерні управлінським рішенням органів публічної влади. Підкреслено вагомість розроблення стратегій регіонального розвитку, які включатимуть одним з головних аспектів ефективності такого розвитку – інноваційну діяльність.

Ключові слова: інновації, інноваційна діяльність, публічне управління, адміністрування, економіка територій і регіонів, стратегія розвитку.

Вступна частина. В складних умовах, в яких сьогодні перебуває наша держава, особливого значення набуває питання інноваційного розвитку економіки територій і регіонів, особливо тих, які перебували в окупації та тих, що зазнали значних руйнувань цивільної інфраструктури. У цьому контексті необхідно звернути увагу на правову основу, яка є вагомим підґрунтям цього розвитку та діяльності органів публічної влади.

Мета роботи. Проаналізовано окремі аспекти публічно-управлінської діяльності як вагомого чинника економічного розвитку територій і регіонів у контексті підвищення інноваційної діяльності.

Основна частина. Швидкість трансформаційних процесів у суспільстві, зростання соціальної взаємодії, корпоративної і партнерської праці, партнерського споживання ресурсів і розподілу кінцевих результатів діяльності зумовлює перехід процесів економічного зростання країни на нові умови життя. Розуміння умов майбутнього розвитку дає змогу зміцнити економічні відносини, співпрацю і довіру між господарюючими суб'єктами та органами публічного управління всіх рівнів, що позитивно впливає на розвиток економіки.

Сьогоднішній стан економіки України уособлює в собі стан економічного розвитку регіонів, який поки що не досяг очікуваного рівня, необхідного для забезпечення економічних потреб суспільства. Сучасні виклики щодо забезпечення економічного зростання і добробуту жителів, що постали перед регіонами України, зумовлюють необхідність пошуку інноваційних підходів до вироблення і реалізації інноваційних каталізаторів, задіяння невикористаного потенціалу регіонів. Серед напрямів суспільної діяльності органів публічного управління окрема роль належить інноваціям у сфері управління економікою територій та регіонів,

розробленню нових засобів, підходів та інструментів для вирішення складних соціально-економічних проблем, що виникають у процесі їх життєдіяльності [1, с. 15].

Підтримуємо тезу, яку висловлюють Л. М. Малюга та О. В. Загороднюк, стосовно того, що в Україні ціла низка політичних, соціально-економічних та інституційних змін також актуалізувала необхідність проведення комплексу системних реформ для модернізації українського суспільства, забезпечення розвитку країни як високорозвиненої, правової, цивілізованої європейської держави з високим рівнем життя населення, соціальної стабільності, культури та демократії. Реалізація стратегічного курсу держави до демократії та впровадження європейських стандартів належного врядування потребує використання адаптованого до українських реалій кращого зарубіжного досвіду, застосування досягнень теорії та практики державного управління [2, с. 63].

Натомість, розглядаючи сутність феномену «управлінське рішення», Д. В. Нестеренко виокремлює ознаки, які характерні державним управлінським рішенням, а саме: «директивність, обов'язковість для виконання; багатоцільовий характер; регламентність процесу прийняття і реалізації; взаємодія під час прийняття та виконання рішення з широким колом зацікавлених суб'єктів і об'єктів; легітимність і обґрунтованість; широкий діапазон; обов'язковий характер інформаційної забезпеченості; відповідність технології і стилю прийняття рішення підходам під час формулювання цілей і вибору засобів для здійснення; домінування демократичного й/або авторитарного стилів прийняття рішень; практична значущість» [3, с. 30].

Водночас, залежно від юридичної ієрархії, автор поділяє державні управлінські рішення на: а) конституційні; б) законодавчі; в) підзаконні.

На думку науковця, кожен нижчий суб'єкт державної влади й управління приймає свої управлінські рішення на виконання або з урахуванням вимог рішень вищих інстанцій. Будь-яке ініціативне рішення не повинно суперечити чинному законодавству, не повинно порушувати прийняті рішення на вищих поверхах управлінської ієрархії, має враховувати вимоги загальних міжвідомчих документів. Тільки в цьому разі управлінське рішення буде законним і конструктивним [3, с. 30].

Погоджуємось з В. Ф. Мартиненком, у тому, що новий алгоритм розроблення управлінських рішень передбачає визначення початкової точки процесу, від якої здійснюються будь-які кроки, заходи для відповідності об'єкту і предмету публічного управління. Такою точкою є встановлення принципів відносин між суб'єктами, на яких мають базуватися всі методи, механізми, визначення, терміни, категорії, інструменти тощо [4].

Висновки. Отже, підсумовуючи викладене вище може констатувати вагому роль органів публічної влади, та значення прийнятих ними управлінських рішень, спрямованих на розв'язання надскладних проблем, що сьогодні постали у сфері економічного розвитку територій та регіонів. Важливим у цьому контексті має стати розроблення стратегій регіонального розвитку, які включатимуть одним з головних аспектів ефективності такого розвитку – інноваційну діяльність.

Література

1. Івашова Л. М., Бондаренко Д. М. Публічне і галузеве управління економічним розвитком регіонів як предмет наукового дослідження. Публічне управління та митне адміністрування. 2021. № 3 (30). С. 14–22.
2. Малюга Л. М., Загороднюк О. В. Формування механізму публічного управління та адміністрування в Україні. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2016. Вип. 3 (03). С. 62–65.
3. Нестеренко Д. В. Сутність феномену «управлінське рішення». Публічне управління та митне адміністрування. 2021. № 3 (30). С. 28–32.

4. Мартиненко В. Ф. Розроблення, ухвалення й реалізація рішень публічного управління в контексті викликів сучасності. Теорія та практика державного управління і місцевого самоврядування. 2018. № 1. http://el-zbirn-du.at.ua/2018_1/6.pdf

INNOVATIONS IN THE FIELD OF ECONOMIC MANAGEMENT OF TERRITORIES AND REGIONS AS AN IMPORTANT ASPECT OF THE ACTIVITIES OF PUBLIC ADMINISTRATION BODIES

Oleg Yuriyovych Dubinskiy

Vice-rector for scientific and pedagogical work, economic, legal and social issues,

Professor of the Department of Maritime and Commercial Law

Admiral Makarov National University of Shipbuilding,

Doctor of Law, Professor

Abstract. The question of the importance of innovations in the field of managing the economy of territories and regions was raised as an important aspect of the activity of public administration bodies. The signs that are characteristic of management decisions of public authorities have been clarified. The importance of the development of regional development strategies, which will include one of the main aspects of the effectiveness of such development - innovative activity, is emphasized.

Key words: innovations, innovative activity, public management, administration, economy of territories and regions, development strategy.

УДК 343.22

ВИКОНАННЯ ОBOB'ЯЗКУ ЩОДО ЗАХИСТУ ВІТЧИЗНИ, НЕЗАЛЕЖНОСТІ ТА ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ЦІЛІСНОСТІ УКРАЇНИ ЯК ОБСТАВИНА, ЩО ЗВІЛЬНЯЄ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Бараненко Д.В.

*доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри Теорії та історії держави і права
Національного університету кораблебудування
імені адмірала Макарова
м. Миколаїв, Україна
dmytro.baranenko@nuos.edu.ua*

Анотація: Проаналізовано зміст ст. 43-1 КК України «Виконання обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України». Встановлено критерії, за яких настає звільнення від кримінальної відповідальності за вказаною кримінально правовою нормою. Наведено можливі складнощі застосування вказаної статті на практиці.

Ключові слова: воєнний стан, збройний конфлікт, кримінальне правопорушення, обов'язок щодо захисту Вітчизни, шкода життю або здоров'ю особи.

Як правило, наслідком військової агресії є лавиноподібне збільшення кількості випадків так званого «правомірного позбавлення життя іншої людини». Здебільшого, це «законні військові цілі» – весь військовий персонал держави-агресора який безпосередньо бере участь у бойових діях від імені воюючої сторони, який не вийшов з бою або не є членом нейтральної країни; інші фізичні особи, які вважаються допустимою ціллю для нападу воюючих сил відповідно до законів війни під час збройного конфлікту. [1] При вчиненні